Облікова картка ДіР

Image not found or type unknow

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0226U003706

Державний реєстраційний номер: 0126U000315

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-05-2026

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Охорона, ресурсна цінність та загрози макрофітам малих річок пониззя Десни

Початок етапу: 01.2026

Закінчення етапу: 03.2026

Вид звітного документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02125674

Місцезнаходження: вул. Гетьмана Полуботка, Чернігів, Чернігівський р-н., 14013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Розмір організації:

Телефон: 380462232069, 380462232254

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02125674

Місцезнаходження: вул. Гетьмана Полуботка, Чернігів, Чернігівський р-н., 14013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Розмір організації:

Телефон: 380462232069

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 43 - Власна ініціатива (якщо ДіР виконується з власної ініціативи за кошти виконавця або безкоштовно)

Напрям фінансування: 2.1 - Фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7706 - Безоплатно (договір про науково-технічне співробітництво, тощо)

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Охорона, ресурсна цінність та загрози макрофітам малих річок пониззя Десни

Назва роботи англійською:

Protection, resource value, and threats to macrophytes in small rivers of the lower Desna River basin

Реферат українською:

Обсяг звіту НДР – 58 стор, джерел посилання – 18. Ключові слова: макрофіти, малі річки, пониззя Десни, Чернігівське Полісся, прибережно-водні екосистеми, заплавні екосистеми, флора, судинні рослини, водна рослинність, рослинні угруповання, фіорізноманіття, охорона природи. Об'єкт дослідження – макрофіти водних і прибережно–водних комплексів малих річок пониззя Десни. Предмет досліджень – охорона та ресурсна цінність макрофітів малих річок пониззя Десни. Метою роботи є дослідження флористичного різноманіття та особливостей поширення макрофітів водних і прибережно-водних екосистем малих річок пониззя Десни, а також визначення їх ресурсної цінності та обґрунтування заходів щодо охорони і збереження прибережно-водної рослинності в умовах антропогенного впливу. Методи: польові флористичні дослідження, маршрутні обстеження водних і прибережно-водних екосистем малих річок, методи флористичного аналізу, порівняльно-географічний аналіз, систематизація та узагальнення отриманих матеріалів, а також аналіз наукових літературних джерел. Результати НДР: Формування флори макрофітів малих річок пониззя Десни зумовлене комплексом фізико-географічних і гідрологічних чинників. Рівнинний характер території, значна площа заплав, наявність болотних масивів у верхів'ях річок, сезонна мінливість стоку та різноманіття ґрунтового покриву створюють умови для розвитку гідроморфних і гігрофільних угруповань. Водночас нижні течії річок зазнають істотної антропогенної трансформації (каналізація, дренаж, аграрне освоєння), що призводить до зміни гідрологічного режиму та трансформації рослинного покриву. Просторова диференціація природних умов визначає мозаїчний характер розподілу макрофітів

Реферат англійською:

The research report comprises 58 pages and contains 18 references. Keywords: macrophytes, small rivers, lower Desna, Chernihiv Polissya, riparian-aquatic ecosystems, floodplain ecosystems, flora, vascular plants, aquatic vegetation, plant communities, plant diversity, nature conservation. The object of the study is the macrophytes of aquatic and riparian-aquatic complexes in the small rivers of the lower Desna. The subject of the study is the conservation and resource value of macrophytes in the small rivers of the lower Desna. The aim of the study is to investigate the floristic diversity and distribution patterns of macrophytes in the aquatic and riparian ecosystems of small rivers in the lower reaches of the Desna, as well as to determine their resource value and justify measures for the protection and conservation of riparian vegetation under conditions of anthropogenic impact. Methods: field floristic studies, route surveys of aquatic and riparian ecosystems of small rivers, methods of floristic analysis, comparative-geographical analysis, systematisation and generalisation of the obtained data, as well as analysis of scientific literature. Research findings: The composition of the macrophytic flora in the small rivers of the lower Desna basin is determined by a combination of physical-geographical and hydrological factors. The flat nature of the terrain, the extensive floodplains, the presence of marshlands in the upper reaches of the rivers, seasonal variations in flow, and the diversity of soil cover create conditions for the development of hydromorphic and hygrophilous plant communities. At the same time, the lower reaches of the rivers undergo significant anthropogenic transformation (canalisation, drainage, agricultural development), leading to changes in the hydrological regime and the transformation of the vegetation cover. The spatial differentiation of natural conditions determines the mosaic distribution of macrophytes.

Індекс УДК: 58, 581.5, 504.73/.74.06, 502.4; 502.7

Коди тематичних рубрик:34.29, 34.29.35, 87.27, 87.31

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Карпенко Юрій Олександрович

Науковий ступінь: к. б. н.

Вчене звання: доц.

Ідентифікатор ORCID ID: 0000000217038473

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: ОХОРОНА, РЕСУРСНА ЦІННІСТЬ ТА ЗАГРОЗИ МАКРОФІТАМ МАЛИХ РІЧОК ПОНИЗЗЯ ДЕСНИ

Назва НТП англійською: CONSERVATION, RESOURCE VALUE AND THREATS TO MACROPHYTES IN SMALL RIVERS OF THE LOWER DESNA

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Аналітичні матеріали

Галузь застосування: Екологія, охорона навколишнього середовища

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Формування флори макрофітів малих річок пониззя Десни зумовлене комплексом фізико-географічних і гідрологічних чинників. Рівнинний характер території, значна площа заплав, наявність болотних масивів у верхів'ях річок, сезонна мінливість стоку та різноманіття ґрунтового покриву створюють умови для розвитку гідроморфних і гігрофільних угруповань. Водночас нижні течії річок зазнають істотної антропогенної трансформації (каналізація, дренаж, аграрне освоєння), що призводить до зміни гідрологічного режиму та трансформації рослинного покриву. Просторова диференціація природних умов визначає мозаїчний характер розподілу макрофітів у межах руслово-заплавних систем.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обгрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

Івусь Т. І. Систематична, екобіоморфологічна структура та созологічна цінність флори водних і прибережно-водних екосистем річки Золотинка (Чернігівська область). Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Біологія. 2020. Вип. 1-2 (79). С. 12-17. DOI: https://doi.org/10.25128/2078–2357.20.1–2.2

Івусь Т. І., Карпенко Ю. О. Систематична структура флори водних та прибережно-водних екосистем малих річок пониззя Десни. Український журнал природничих наук. 2025. Т. 12. С. 61-68. DOI: https://doi.org/10.32782/naturaljournal.12.2025.5.

Івусь Т. І., Карпенко Ю. О. Флористична та фітоценотична структура водних і прибережно-водних екосистем малих річок пониззя Десни в межах Чернігівського Полісся. Екологічні науки. 2025. 3(60). С. 15-18. DOI https://doi.org/10.32846/2306–9716/2025.eco.3–60.2.

Івусь Т. І., Карпенко Ю. О. Система підходів до збереження різноманіття судинних рослин малих річок пониззя Десни. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: «Агрономія і біологія». 2025. 60(2). С. 3-9. DOI: https://doi.org/10.32782/agrobio.2025.2

Карпенко Ю., Свердлов В., Потоцька С., Аравін П., Асмаковський Є., Івусь Т. Систематичний огляд, особливості поширення та охорона лікарських рослин Лівобережного Полісся України в умовах зміни клімату. Фітотерапія. Часопис. 2025. 3. С. 147-156, DOI: https://doi.org/10.32782/2522–9680–2025–3–147

Івусь Т. І., Карпенко Ю. О. Рідкісні види та угруповання в долині річки Вздвижа (Чернігівський район, Чернігівська область. Сучасні фітосозологічні дослідження в Україні: зб. наукових праць з нагоди вшанування пам'яті видатного фітосозолога, д-ра біол. наук, проф. Т. Л. Андрієнко-Малюк (1938-2016 рр.). Вип. 2. Київ: Талком, 2018. С. 11-14.

Івусь Т. І., Карпенко Ю. О. Гідрологічні заказники як один із шляхів збереження фіторізноманіття малих річок. Сучасні фітосозологічні дослідження в Україні: зб. наукових праць з нагоди вшанування пам'яті видатного фітосозолога, д-ра біол. наук, проф. Т. Л. Андрієнко-Малюк (1938-2016 рр.). Вип. 3. Київ: Талком, 2019. С. 22-25.

Карпенко Ю. О., Івусь Т. І. Підходи до розробки системи плану управління річковими басейнами малих річок в межах урботериторій (на прикладі річки Стрижень). Materials of the International scientific conference «Natural Resources of Border Areas under a Changing Climate» (Chernihiv, 27-29 September 2017). Chernihiv: Desna Polygraph, 2017. P. 37-38.

Івусь Т. І. Малі річки басейну Десни як осередки гідрофільного фіторізноманіття. Проблеми екології та еволюції екосистем в умовах трансформованого середовища: збірник матеріалів І Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, м. Київ, 25-26 травня 2017 р. Київ : ДУ «ІЕЕ НАН України», 2017. С. 45-47.

Івусь Т. І. Ресурсне значення макрофітів малих річок пониззя Десни. Біологічні дослідження – 2018: збірник наукових праць матеріалів IX Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Житомир, 14-16 березня 2018). Житомир: ПП Рута, 2018. С. 174-175.

Івусь Т. І. Макрофіти малих річок пониззя Десни як індикатори їх екологічного стану. Крок у науку: дослідження у галузі природничо-математичних дисциплін та методик їх навчання: збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих учених. (м. Чернігів, 19-20 квітня, 2018 року). Чернігів: НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2018. С. 24.

Івусь Т. І., Карпенко Ю. О. Методологія організації комплексних досліджень макрофітів малих річок. Крок у науку: дослідження у галузі природничо-математичних дисциплін та методик їх навчання: збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих учених. (м. Чернігів, 28 листопада, 2018 року). Чернігів : НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2018. С. 112.

Івусь Т. І. Моніторинг стану малих річок пониззя Десни як система чинників упередження їх деградації. Проблеми екології та еволюції екосистем в умовах трансформованого середовища: збірник матеріалів наукових праць ІІ Міжнародної науково-практичної конференції, м. Чернігів, 11-12 жовтня 2018 р. Чернігів: Десна Поліграф, 2018. С. 202-204.

Івусь Т. І. Систематична структура прибережно-водної і водної флори малих річок пониззя Десни Чернігівського району. Молодь і поступ біології.: програма та тези доповідей XIV Міжнародної наукової конференції студентів і аспірантів. присвячена 185 річниці від дня народження Б. Дибовського, м. Львів, 10 – 12 квітня 2018 р. Львів: 2018. С. 114-115.

Івусь Т. І., Карпенко Ю. О. Осередки рідкісних видів судинних рослин у заплавах малих річок пониззя Десни. Тернопільські біологічні читання – 2019.: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 80-річчя від дня народження д.б.н., проф. Явоненка О. Ф. та 75-річчю від дня народження д.б.н., проф. Яковенка Б. В. Тернопіль: Вектор, 2019. С. 130-134.

Карпенко Ю. О., Івусь Т. І. Інвазійні види флори водних і прибережно-водних екосистем малих річок пониззя Десни. Актуальні питання біологічної науки: збірник статей VI Міжнародної заочної науково-практичної конференції. Ніжин: НДУ імені Миколи Гоголя, 2020. С.162-164.

Івусь Т., Карпенко Ю. Оцінка впливу воєнних дій на загальний екологічний стан малих річок пониззя Десни. Natural Resources of Border Areas under a Changing Climate. The 7th International Scientific Conference: the program, abstracts (Ukraine, Chernihiv, September 27-29, 2023). Chernihiv: Publishing House “Desna Polygraph”. 2023. P. 80-81.

Івусь Т., Карпенко Ю. Декоративно-квітучі макрофіти малих річок пониззя Десни. Біогеосфера і соціум : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Берегове, 25–27 березня 2026 р.). Берегове, 2026. С. 325-328.

X. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Шеремет Олег Семенович
Доктор юридичних наук, професор, 12.00.08

Перелік осіб-виконавців

Івусь Тетяна Ігоріївна

Карпенко Юрій Олександрович
(к. б. н., доц., 03.00.05)

Відповідальний за підготовку облікових документів

Свердлов Володимир Олександрович

Телефон

+380989117439

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна